

2024/1502

30.5.2024

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2024/1502,

22. veebruar 2024,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2022/2554 ja täpsustatakse kriteeriume, mille alusel määratakse kolmandast isikust IKT-teenuste osutajad finantssektori ettevõtjate jaoks kriitilise tähtsusega teenuseosutajateks

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrust (EL) 2022/2554, mis käsitleb finantssektori digitaalset tegevuskerksust ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014 ja (EL) 2016/1011, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 31 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et hinnata, kas kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja on finantssektori ettevõtjate jaoks kriitilise tähtsusega, ja võttes arvesse määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõikes 2 sätestatud kriteeriume, peaksid Euroopa järelevalveasutused (ESAd) kasutama kaheetapilises hindamises allkriteeriume. Võttes arvesse IKT-teenuste suurt arvu ning neid teenuseid kasutavate finantsasutuste mitmekesisust ja arvu, tuleks kasutada sellist kaheetapilist lähenemisviisi, et filtreerida välja kolmandast isikust IKT-teenuste osutajad ja teha kindlaks kõige kriitilisema tähtsusega kolmandast isikust IKT-teenuste osutajad. Kvantitatiivsed allkriteeriumid, mida tuleb arvesse võtta hindamise esimeses etapis, on vajalikud selleks, et teha esimene valik kolmandast isikust IKT-teenuste osutajatest, kelle puhul on asjakohane teha täiendav põhjalik analüüs kvalitatiivsete allkriteeriumide alusel hindamise teises etapis.
- (2) Seda, mil määral kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja osutab IKT-teenus toetab finantssektori ettevõtja kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone, peetakse üldise kriitilise tähtsuse hindamise oluliseks elemendiks. Seepärast tuleks IKT-teenustega toetatava finantssektori ettevõtjate tegevuse olulisus integreerida kõigisse esimeses etapis kasutatavatesse allkriteeriumidesse. Seega ei tohiks hindamise esimeses etapis olla eraldi kvantitatiivset hindamist seoses finantssektori ettevõtjate funktsioonide kriitilise tähtsusega. Selle asemel on asjakohane, et ESAd kaaluksid IKT-teenuste toetatavate finantssektori ettevõtja funktsioonide kriitilist tähtsust ja olulisust hindamise kvalitatiivses teises etapis.
- (3) Hindamine tuleks läbi viia iga üksiku kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja või asjakohasel juhul kolmandast isikust IKT-teenuste osutajate kontserni kohta, kui kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja kuulub kontserni vastavalt määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõikele 3. Selleks et põhjalikult hinnata võimalikku süsteemset mõju liidu finantssektorile, peaksid ESAd hindama ka kolmandast isikust IKT-teenuste osutajate IKT-alltöövõtjaid ja asjakohasel juhul määrama need kriitilise tähtsusega kolmandast isikust IKT-teenuste osutajateks.
- (4) Selleks et teha kindlaks kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja süsteemne mõju finantsteenuste osutamise stabiilsusele, järjepidevusele või kvaliteedile, on äärmiselt oluline töötada välja selge arusaam sellise süsteemse mõju ulatusest ja laadist, mida kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja ulatuslik talitlushäire avaldaks finantssektori ettevõtjatele, kes sõltuvad kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja osutatavatest teenustest, ja finantssüsteemile. Seepärast on asjakohane võtta arvesse samu IKT-teenuseid kasutavate konkreetseesse finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate finantssektori ettevõtjate arvu ja nende varade väärtust, et hinnata, kas on asjakohane pidada neid IKT-teenuseid osutavat kolmandast isikust IKT-teenuste osutajat kriitilise tähtsusega teenuseosutajaks. Lisaks tuleks kvalitatiivselt hinnata kolmandast isikust IKT-teenuste osutajate süsteemset olulisust ja omavahelist seotust ning kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja osutatavate teenuste olulisust finantssektori ettevõtjate finantsteenuste osutamisel, võttes arvesse teenuste stabiilsust ja järjepidevust, et teha kindlaks kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja süsteemne mõju finantssektori ettevõtjate tegevusele.

⁽¹⁾ ELT L 333, 27.12.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj>.

- (5) IKT-teenustest sõltuvate finantssektori ettevõtjate süsteemse olemuse ja olulisuse kindlakstegemiseks tuleb arvesse võtta nende finantssektori ettevõtjate laadi. Kui finantssektori ettevõtjad, kes on liigitatud globaalseteks süsteemset olulisteks ettevõtjateks ja muudeks süsteemset olulisteks ettevõtjateks või kes on määratletud süsteemsetena, sõltuvad oma kriitilise tähtsusega või oluliste funktsioonide täitmisel samadest IKT-teenustest, on asjakohane hinnata, kas neid teenuseid osutavat kolmandast isikust IKT-teenuste osutajat tuleks pidada liidu finantssektori jaoks kriitilise tähtsusega teenuseosutajaks. Samuti tuleks hinnata liidu finantssektori selliste ettevõtjate omavahelist seotust, kes sõltuvad sama kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja osutatavatest IKT-teenustest, et teha kindlaks finantssektori ettevõtjate sõltuvus kõnealusest kolmandast isikust IKT-teenuste osutajast.
- (6) Finantssektori ettevõtjate kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone toetavaid IKT-teenuseid tuleks hinnata lähtuvalt nende liigist ja kriitilisest olemusest, pidades silmas, et neid on vaja finantssektori ettevõtjate häireteta tegevuseks.
- (7) Kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja asendatavuse määra kindlaksmääramiseks tuleb ESAd tehtava hindamise raames võtta arvesse asjaomasel turul tegutsevate kolmandast isikust IKT-teenuste osutajate arvu ja sama IKT-teenuse alternatiivsete lahenduste olemasolu, samuti teistele kolmandast isikust IKT-teenuste osutajatele andmete migreerimise ja IKT töökoormuse üleviimise kulusid.
- (8) Hindamisprotsessi usaldusvääruse tagamiseks on oluline, et ESAd tugineksid selle hindamisel, kas kolmandast isikust IKT-teenuste osutajad tuleks määrata kriitilise tähtsusega teenuseosutajateks, määruse (EL) 2022/2554 artikli 28 lõikes 3 osutatud teaberegistritest saadavatele andmetele ja mis tahes muule kergesti kättesaadavale teabele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Hindamismeetod

1. Võttes arvesse määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõikes 2 sätestatud kriteeriume finantssektori ettevõtjate jaoks kriitilise tähtsusega kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja määramiseks, kohaldavad ESAd järgmist lähenemisviisi:
 - a) esimeses etapis hindavad ESAd, kas kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja vastab kõigile artikli 2 lõikes 1, artikli 3 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 1 sätestatud 1. etapi allkriteeriumidele;
 - b) teises etapis hindavad ESAd selliseid kolmandast isikust IKT-teenuste osutajaid, kes vastavad kõigile punktis a osutatud 1. etapi allkriteeriumidele, artikli 2 lõikes 5, artikli 3 lõikes 4, artikli 4 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 5 osutatud 2. etapi allkriteeriumide alusel.

Erandina esimesest lõigust hõlmab määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 punkti c kriteeriumi hindamise puhul esimest etappi määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 kriteeriumide a, b ja d puhul tehtav hindamine.

2. Pärast määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 5 esimeses lõigus osutatud põhjendatud avalduse esitamise tähtaja lõppu määravad ESAd ühiskomitee kaudu ja järelevaldefoorumil soovitusel kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja finantssektori ettevõtjate jaoks kriitilise tähtsusega IKT-teenuste osutajaks, kui ta vastab kõigile lõike 1 punktis a osutatud 1. etapi allkriteeriumidele ning kui lõike 1 punktis b osutatud 2. etapi allkriteeriumide alusel tehtud hindamise tulemus on positiivne.

Artikkel 2

Kolmandast isikust IKT-teenuste osutajate süsteemne mõju finantsteenuste osutamise stabiilsusele, järjepidevusele või kvaliteedile

1. Määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 punktis a sätestatud kriteeriumi kaalumisel hindavad ESAd, kas kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja vastab järgmistele 1. etapi allkriteeriumidele:
 - a) allkriteerium 1.1: selliste finantssektori ettevõtjate arvu osakaal, esitatuna määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 loetletud finantssektori ettevõtjate kategooriate kaupa, kellele osutab IKT-teenuseid sama kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja, kui need IKT-teenused toetavad kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone;

- b) allkriteerium 1.2: selliste finantssektori ettevõtjate varade koguväärtuse osakaal, esitatuna määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 loetletud finantssektori ettevõtjate kategooriate kaupa, kellele osutab IKT-teenuseid sama kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja, kui need IKT-teenused toetavad finantssektori ettevõtjate kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone.

2. Lõike 1 punktis a sätestatud allkriteerium 1.1 arvutatakse järgmiselt:

Määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate selliste finantssektori ettevõtjate arv, kellele osutab IKT – teenuseid sama kolmandast isikust IKT – teenuste osutaja, kui IKT – teenused toetavad finantssektori ettevõtjate kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone

Määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate finantssektori ettevõtjate koguarv

3. Lõike 1 punktis b sätestatud allkriteerium 1.2 arvutatakse järgmiselt:

Määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate selliste finantssektori ettevõtjate varade koguväärtus, kellele osutab IKT – teenuseid sama kolmandast isikust IKT – teenuste osutaja, kui IKT – teenused toetavad finantssektori ettevõtjate kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone

Määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud samasse finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate kõigi ELi finantssektori ettevõtjate varade koguväärtus

4. Kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja loetakse lõikes 1 osutatud 1. etapi allkriteeriumidele vastavaks, kui mõlemad lõigete 2 ja 3 kohaselt arvutatud osakaalud moodustavad vähemalt 10 % vähemalt ühte finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate ettevõtjate koguarvust, nagu on sätestatud määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1.

5. Määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 punktis a sätestatud kriteeriumi kaalumisel ja juhul, kui kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja vastab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud 1. etapi allkriteeriumidele, teevad ESAd hindamise järgmiste 2. etapi allkriteeriumide alusel:

- a) allkriteerium 1.3: kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja osutatavate IKT-teenuste lõpetamise mõju suurus käesoleva artikli lõikes 1 osutatud 1. etapi allkriteeriumide alusel kindlaks määratud finantssektori ettevõtjate tegevusele ja toimingutele ning mõjutatud finantssektori ettevõtjate arv;
- b) allkriteerium 1.4: kriitilise tähtsusega kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja sõltuvus samadest alltöövõtjatest, kes osutavad finantssektori ettevõtjate kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone toetavaid IKT-teenuseid.

Artikkel 3

Finantssektori ettevõtjatele osutatavate IKT-teenuste süsteemne olemus ja olulisus

1. Määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 punktis b sätestatud kriteeriumi kaalumisel hindavad ESAd, kas kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja vastab järgmistele 1. etapi allkriteeriumidele:

- a) allkriteerium 2.1: selliste globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate arv, kes on krediidasutused, kellele osutab IKT-teenuseid sama kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja, kui need IKT-teenused toetavad kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone;
- b) allkriteerium 2.2: selliste määruse (EL) 2022/2554 artiklis 46 osutatud pädevate asutuste poolt süsteemsena määratletud finantssektori ettevõtjate (v.a krediidasutused ning punktis a osutatud globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad ja muud süsteemselt olulised ettevõtjad) arv, kellele osutab IKT-teenuseid sama kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja, kui need IKT-teenused toetavad kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone.

2. Kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja loetakse lõike 1 punktis a sätestatud allkriteeriumile vastavaks, kui tema osutatavaid IKT-teenuseid kasutab vähemalt üks järgmistest:

- a) üks globaalne süsteemselt oluline ettevõtja;
- b) vähemalt kolm muud süsteemselt olulist ettevõtjat;
- c) vähemalt üks muu süsteemselt oluline ettevõtja, kelle muu süsteemselt olulise ettevõtja punktisumma, mis on arvutatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL^(*) artikli 131 lõikele 3, on üle 3 000.

3. Kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja loetakse lõike 1 punktis b sätestatud allkriteeriumile vastavaks, kui tema osutatavaid IKT-teenuseid kasutab vähemalt üks järgmistest:

- a) üks finantssektori ettevõtja, kes on määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõike 1 punktides g, h, i või j osutatud finantssektori ettevõtja ja kelle pädevad asutused on määratlenud „süsteemsena“;
- b) vähemalt kolm finantssektori ettevõtjat, kes ei ole krediidiasutused ja määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõike 1 punktides g, h, i või j osutatud finantssektori ettevõtjad ja kelle pädevad asutused on määratlenud „süsteemsena“.

4. Määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 punktis b sätestatud kriteeriumi kaalumisel ja juhul, kui kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja vastab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud 1. etapi allkriteeriumidele, teevad ESAd hindamise järgmise 2. etapi allkriteeriumi alusel:

- allkriteerium 2.3: globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad või muud süsteemselt olulised ettevõtjad ja muud finantssektori ettevõtjad, kes on kaasatud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud 1. etapi allkriteeriumide alusel tehtavasse hindamisse, sealhulgas juhul, kui need globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad või muud süsteemselt olulised ettevõtjad osutavad finantstaristuteenuseid teistele finantssektori ettevõtjatele, tuginedes sama kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja osutatavale IKT-teenusele, on vastastikku sõltuvad.

Artikkel 4

Funktsioonide kriitiline tähtsus või olulisus

Määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 punktis c sätestatud kriteeriumi kaalumisel teevad ESAd hindamise järgmise 2. etapi allkriteeriumi alusel:

- allkriteerium 3.1: selline IKT-teenus, mida lõpuks osutab sama kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja, kes toetab finantssektori ettevõtjate kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone, on finantssektori ettevõtjate tegevuse jaoks kriitilise tähtsusega.

Artikkel 5

Asendatavuse määr

1. Määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 punktis d sätestatud kriteeriumi kaalumisel hindavad ESAd, kas kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja vastab järgmistele 1. etapi allkriteeriumidele:

- a) allkriteerium 4.1: selliste finantssektori ettevõtjate koguarvu osakaal, esitatuna määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 loetletud finantssektori ettevõtjate kategooriate kaupa, kellele ei ole kättesaadav alternatiivne kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja, kellel on nõutav suutlikkus osutada samu IKT-teenuseid, mis toetavad finantssektori ettevõtjate kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone, nagu osutab asjaomane kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja;
- b) allkriteerium 4.2: selliste finantssektori ettevõtjate koguarvu osakaal, esitatuna määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 loetletud finantssektori ettevõtjate kategooriate kaupa, kelle puhul on väga keeruline viia asjaomase kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja osutatavaid IKT-teenuseid, mis toetavad finantssektori ettevõtjate kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone, üle teisele kolmandast isikust IKT-teenuste osutajale.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

2. Lõike 1 punktis a sätestatud allkriteerium 4.1 arvutatakse järgmiselt:

Määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate selliste finantssektori ettevõtjate arv, kelle puhul ei ole kättesaadav alternatiivne kolmandast isikust IKT – teenuste osutaja, kellel on nõutav suutlikkus osutada samu IKT – teenuseid, mis toetavad finantssektori ettevõtjate kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone, nagu need, mida osutab asjaomane kolmandast isikust IKT – teenuste osutaja

Määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate finantssektori ettevõtjate koguarv

3. Lõike 1 punktis b sätestatud allkriteerium arvutatakse järgmiselt:

Määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate selliste finantssektori ettevõtjate arv, kelle puhul on väga keeruline viia üle või reintegreerida kolmandast isikust IKT – teenuste osutaja osutatavat IKT – teenust, mis toetab kriitilise tähtsusega või olulisi funktsioone, teisele kolmandast isikust IKT – teenuste osutajale

Määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate ELi finantssektori ettevõtjate koguarv

4. Kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja loetakse vastavat nii allkriteeriumidele 4.1 kui ka 4.2, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- a) lõike 1 punktis a osutatud finantssektori ettevõtjate koguarvu osakaal on vähemalt 10 % määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate finantssektori ettevõtjate koguarvust;
- b) lõike 1 punktis b osutatud finantssektori ettevõtjate koguarvu osakaal on vähemalt 10 % määruse (EL) 2022/2554 artikli 2 lõikes 1 sätestatud finantssektori ettevõtjate kategooriasse kuuluvate finantssektori ettevõtjate koguarvust.

5. Määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 punktis d sätestatud kriteeriumi kaalumisel ja juhul, kui kolmandast isikust IKT-teenuste osutaja vastab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud 1. etapi allkriteeriumidele, teevad ESAd hindamise määruse (EL) 2022/2554 artikli 31 lõike 2 punkti d alapunktis i sätestatud 2. etapi allkriteeriumi alusel.

Artikkel 6

Kriitilise tähtsuse hindamiseks kasutatavad teabeallikad

1. ESAd kasutavad artiklites 2–5 loetletud allkriteeriumide hindamiseks määruse (EL) 2022/2554 artikli 28 lõikes 3 osutatud teaberegistrite esitatud andmeid. ESAd võivad kriitilise tähtsuse hindamiseks kasutada ka muudest teabeallikatest saadavaid andmeid.
2. ESAd võtavad arvesse kõige uuemaid hindamisaasta jooksul kättesaadavaid andmeid või vajaduse korral andmeid, mis on neile kättesaadavaks tehtud hiljemalt kriitilise tähtsuse hindamise eelneva aasta 31. detsembriks.

*Artikkel 7***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Juhtiv järelevaatamisasutus kohaldab artikli 2 lõike 5 punktis b osutatud allkriteeriumi 1.4 siiski alates 16. jaanuar 2025.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 22. veebruar 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN